

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Verba certò blasphema.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

quia tamen potest aliquando esse mortalis, idque contra charitatem, idem clarius hoc tribus dictis sic explico.

11. Dico enim primò, quando maledicuntur diaboli, raro esse peccatum mortale, quia semper solet maledici, ut author malorum, & ut Dei inimicus, quo pacto, abstrahendo ab impatientie impetu, ne veniale quidem est.

12. Dico secundò, quando maledicuntur homines & optantur eis mala, ut: *Possit crepare, occidi, &c.* communiter esse veniale; quia nec maledicuntur ut aliquid Dei, neque desideratur deliberatè, ut illis eveniat illud malum; si tamen deliberatè desideraretur, esset peccatum odij contra charitatem proximi, grave vel leve juxta gravitatem vel levitatem mali. Audi quid Escobar in *summa*, tr. 1. exam. 3. c. 6. n. 26. in hanc rem asserat: *Assueti interdum in amicos indignari, ut filios, famulos, vicinos: interdum in inimicos. Cum ex inimicitie affectu maledicta produnt, plerumque cum plena intentione feruntur: cum autem in amicos variisimè ex intentione exoriantur, sed solum ex perturbatione, ebrietate, &c. unde lethalia peccata non erunt, si interrogaris mox post prolationem maledicti, num intendas filios, aut famulum a diabolo arripere? Respondebis: minime plane. Fateor quosdam tam immoderata passione perturbari solere, ut etiam illo instauri, vel filios intendant depravare: id quod prudentia Confessorij diligenti examine relinquo.*

13. Dico tertio. Si maledicuntur animalia, arbores, &c. si hæc res sint proximi, & ex odio ipsius hoc dicatur, & cum animo, ut verè pereant illæ res, est similiter peccatum odij contra proximum: id quod tamen raro solet communiter evenire, & solum in casu, quo, ut offendas Dominum, ejus rebus malum deprecaris. Quod si res illæ nostræ sint, tamen si ex animo desideraretur ut eveniat eis malum, solum erit veniale, quia odium est circa res nostri domini.

14. Dico quartò: Quando maledicuntur dies, horæ, locus, ventus, ignis, pluvia, esset mortale, si maledicerentur; quatenus illis Deus, ut mediis utitur ad nos puniendos, vel periculum sit, ne indignatio sit contra Deum: at quando neutrum ex his adest, non est mortale, quia indignatio non est contra Deum. Quod si redundet in parentes, ut quando dicitur: *Maledicta hora, quæ mei parentes me ediderunt*, esset contra pietatem, seu observantiam, graviter, si desideraretur illis malum, vel notabiliter pietas erga parentes læderetur; leviter si neutrum.

Jam verò quoniam aliqua verba sunt certò blasphemalia, certò non sunt, alia denique sunt dubia: de singulis classibus aliquot exempla, ad claritatem, more nostro, sectandam, subjiciamus.

Verba certò blasphemia.

15. *Abnego Deum, vel Crucem, vel Sacramenta, vel Christum, quod fronte percepi: Non credo in Deum: Malgrado habbia Dio, id est malum Deo contingit: A dispetto di Dio: Non est potestas in Deo: Deum taceat, vel dissimulet: Velit nolit Deus: Peniteat Deum, vel Sanctum Petrum: Pereat Deus: Amittant Sancti vitam.* Doct. citati, aliisque sparsim.

Maledicta omnia in Deum, vel Sanctos, immodè & in creaturas quascunque si ad Deum referuntur modo dicto num. 4.

Vituperia in Deum, Sanctos, res sacras: huc saltem reducuntur illa, *Abnego Sanctum Petrum, Sanctum Paulum, Apostolos, &c. similia.*

Laudare Deum obsecrans verbis, quia id spernere potius est in actu exercitio, & irridere, quam laudare.

Jurare per pudenda Christi, Dicere meretricem Virginem, vel ad injuriam Virginis. Intelligitur enim ex communi loquendi usu de Sanctissima Deipara.

Jurare serio per falsos deos verè, falsò, vel jurare per creaturam sistendo in ea tanquam in infallibili veritate: quod posterius vix inter Fideles usu venire solet.

Denique dicere demonem, sanctum, vel omnipotentem, ex Joseph. Aug. in *brevis notitia*, 1. *præcep. Dec.* n. 14. vel puellam amantem: propriè subire nomen Deitatis, ex Thom. Sanch. cit. 34. Apertè enim hæc sunt blasphemiz, quia sit commune creaturis, quod proprium est Dei. Dixi loquendo de amasia (propriè) nam si non ex animo significandi, quod verba sonant, sed per hyperbolem sic quis loquatur, perperam quidem loquatur, verum ex probabili tandem sententia, non peccabit ex hoc blasphemiz capite, mortaliter: Ita Lorca apud Dianam p. 5. *val. 3. res. 3. sine.*

Verba certò, vel satis probabiliter non blasphemia.

16. Qui dicit: *Volo hoc facere, quamvis grave peccatum, Dei offensam sit*, licet graviter peccet, non blasphematur, quia nihil in Dei contumeliam expresse id faciat, nihil addit, vel auferat Deo. Ita Bonac. loc. cit. p. 2. n. 9.

Maledicere vento, tempestati, pluviz, bestiis, &c. non est blasphemia modo explicato num. 13. maledicens hominibus, si animo malum illi exoptes, pecces contra charitatem, ut ibidem, n. 12. vidimus; non tamen blasphemus, quia communiter ea maledictoria ad Deum non referuntur.

Hoc verum est, sicut Evangelium, vel sicut Deus verus est, non est blasphemia. Ita Azor. Medin. Bonac. num. 13. contra Sorum, & Sorum apud eundem Bon. quia communiter non equiparatur veritas creata cum increata, sed solum indicatur similitudo quædam, quoad conformitatem cum objecto.

Juramentum per intemeratam Virginem non est blasphemia, ita Sanch. loc. cit. n. 32. contra Sorum & alios, quia nec est execratorium, nec significatur pudenda Virginis, sed solum adducitur in testem Virginitas Deiparæ, seu Deiparæ ut Virgo.

Juramentum falsum non eo ipso, quod est falsum, seu perjurium est blasphemia. Thom. 2. 2. q. 13. art. 3. ad 2. Quamvis enim pejerans falsò adducat Deum ut testem, unde & peccet, non tamen blasphemus est, qui nihil demit, additve Deo in ejus convitium. Nec sic jurans petit (sicuti putat Castro Palas t. 3. disp. 2. de tem. &c. p. 2. §. 3. n. 9.) ut Deus firmet falsitatem, sed solum cum temeritate profert enuntiative illud falsum à Deo confirmari, non autem optative.

Dicere in eventibus: *Sic tandem fato futurum erat*, non est blasphemare, sic Sanch. loc. cit. num. 35. quia per hæc verba non affirmatur fato Gentilium regi universa; si id enim intenderetur affirmari, sanè hæreticalis esset blasphemia; sed significatur necessitas consequens ejus eventus à Deo prædicta. Dicere: *O Fides Dei! O Sanctus Deus! O Virgo sanctissima!* cum tali homine, non est blasphemia, quia indignatio solum fertur contra hominem, non contra Deum nihil.

17. Verba contra Deum in ebrietate, vel phrænesi, vel ex inadvertentia orta ex inveterata consuetudine, blasphemiz nequaquam sunt; Malitia enim blasphemiz, sicut & perjurij, atque hæresis requirit procedere ab homine, qui actu ratione utatur, neque enim quis contumelia rationabiliter afficitur ex convitio dicto à Psytacota Valsq. Turrian. apud Layman. lib. 4. tr. 10. c. 6. n. 2. & 3. aliique. Vide quæ dixi in *nostro opusculo, methodi Confess. lib. 2. cap. 3. §. 3. n. 25.*

Asserre verba aliqua Scripturæ sacræ ad confirmandam faciem, si non ex contemptu, nec tam sæpè fiat, ut contemptum sapiat, vel non est blasphemia, sed venialis quædam irreverentia, ex Villalob. apud Dian. p. 5. tr. 5. res. 3. vel si admittit parvitatem materiæ in blasphemia, erit hæc materia levis: sic idem ibi.

Verba dubiè blasphemia.

18. Multas esse blasphemias solum ex prava intentione dicentis, modò dictum est. Hæc ergo dubiæ, & incertæ vocari possunt, & ex dicta intentione, æquales tandem sunt,